

Il-Kuntest tal-Politika

L-edukazzjoni u t-taħriġ huma strumentali fl-iffurmar tal-opportunitajiet u l-aspirazzjonijiet tal-bniet u n-nisa. L-iżgurar ta' trattament ugwali fl-edukazzjoni huwa mekkaniżmu importanti biex tinkiseb ir-realizzazzjoni tal-potenzjal sħiħ tan-nisa kif ukoll biex tiġi rispettata l-libertà tal-ħsieb tagħhom u tiġi eliminata d-diskriminazzjoni kontra n-nisa.

L-Istrateġija Ewropa 2020

- Għandha l-għan li tiżviluppa tkabbir intelligenti, sostenibbli u inklużiv permezz tal-ħolqien tal-impjiegi u t-tnaqqis tal-faqar fl-UE.
- Il-mira li 75 % tan-nisa u l-irġiel li għandhom bejn l-20 u l-64 sena jkunu f'impjieg teħtieġ li l-Istati Membri jirrinforzaw l-edukazzjoni u t-taħriġ tan-nisa, b'mod partikolari fis-setturi fejn huma l-anqas rappreżentati.
- Tistabbilixxi l-mira ewlenija ta' tnaqqis tar-rati ta' tluq kmieni mill-iskola għal taħt l-10 %, u li jkun hemm tal-anqas 40 % tal-persuni bejn it-30 u l-34 sena li jkunu kkompletaw l-edukazzjoni terzjarja.
- "Unjoni ta' Innovazzjoni" — waħda minn seba' inizjattivi ewlenin ta' Ewropa 2020, li tappoġġa l-investiment fir-riċerka u l-iżvilupp u azzjonijiet li jtejbju l-kapaċità biex ir-riċerka tinbidel f'servizzi u prodotti godda.
- "Orizzont 2020" — l-istrument finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-'Unjoni ta' Innovazzjoni', li jippromwovi l-bilanċ bejn is-sessi fit-timijiet ta' riċerka billi dan isir fattur ta' klassifikazzjoni fl-għażla tal-proposti bl-istess punteġġi u fit-teħid ta' deċiżjonijiet bil-għan li tintlaħaq il-mira ta' 40 % tan-nisa jew l-irġiel sottorappreżentati f'kull grupp (eż. gruppi ta' esperiti) u l-bordijiet (eż. bordijiet ta' evalwazzjoni).

Il-Patt Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (2011-2020)

- Jafferma mill-ġdid l-impenn tal-Kunsill biex jissodisfa l-ambizzjonijiet tal-UE dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi, b'mod speċjali fi tliet oqsma ta' rilevanza kbira, jiġifieri l-impjieg, l-edukazzjoni u l-promozzjoni tal-inklużjoni soċjali b'mod partikolari permezz tat-tnaqqis tal-faqar.

L-objettivi strateġiċi tal-BPfA u l-indikaturi tal-UE

- B.1.** Li jiġi żgurat l-aċċess ugwali għall-edukazzjoni.
- B.2.** Li jinqered l-illiteriżmu fost in-nisa.
- B.3.** Li jitjeb l-aċċess tan-nisa għal taħriġ vokazzjonali, ix-xjenza u t-teknoloġija, u l-edukazzjoni li tkompli.
- B.4.** Li jiġu żviluppati edukazzjoni u taħriġ mhux diskriminatorji.
- B.5.** Li jiġu allokati riżorsi biżżejjed għall-implimentazzjoni tar-riformi edukattivi u l-monitoraġġ tagħha.
- B.6.** Li jiġu promossi l-edukazzjoni u t-taħriġ tul il-ħajja għall-bniet u n-nisa.

Fl-2007, il-Kunsill qabel fuq tliet indikaturi għall-Ewropa kollha, inklużi żewġ subindikaturi biex jitkejjel il-progress fl-implimentazzjoni tal-objettivi tal-BPfA f'dan il-qasam. Dawn jitrattaw is-segregazzjoni tas-sessi fl-edukazzjoni, kemm orizzontalment (jiġifieri fil-qasam tal-istudju) kif ukoll vertikament (jiġifieri fil-livell tal-lawrea), u r-ritorn relattiv mill-edukazzjoni għan-nisa u l-irġiel billi nħarsu lejn ir-rata tal-impjieg tan-nisa u l-irġiel skont il-livell ta' edukazzjoni miksub.

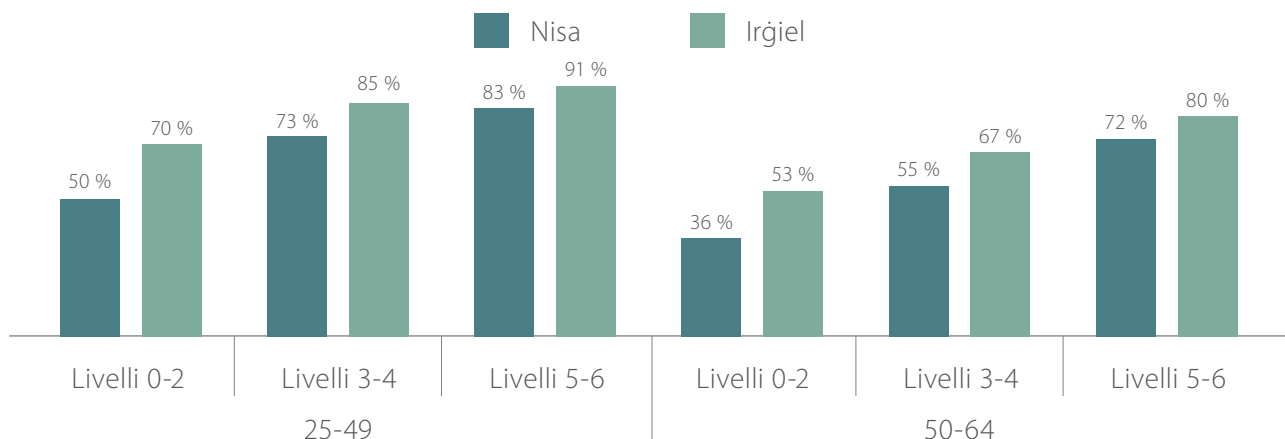
Is-sejbiet mid-dejta minn madwar l-UE

In-nisa jirrapprezentaw maġġoranza tal-gradwati universitarji fl-UE

Fl-2012 il-partecipazzjoni tan-nisa fl-edukazzjoni kienet ogħla mir-rata ta' rġiel fil-livell ta' gradwati fl-UE (59 %), xejra li baqgħet l-istess sa mill-2007. Fil-livell post-universitarju, il-gradwati tal-PhD irġiel xorta għadhom jaqsbu n-nisa (53 % fl-2012; 54 % fl-2007) b'disparità bejn is-sessi iżgħar u li qiegħda tonqos. Il-bidliet huma iżjed viżibbli fil-livell tal-Istati Membri. Fl-2012, in-nisa kienu iżjed mill-irġiel fost il-gradwati tal-PhD fi 12-il Stat Membru mqabla ma' disa' Stati Membri fl-2007.

IR-RATA TA' IMPJIEG GĦAN-NISA U L-IRĠIEL SKONT IL-LIVELL TA' EDUKAZZJONI U L-GRUPP TA' ETÀ, UE-28, 2012

Sors: Eurostat, EU-LFS

Livelli ogħla ta' edukazzjoni huma marbutin ma' disparità aktar baxxa bejn is-sessi fl-impjieg

Fl-2012, ir-rata medja tal-impjieg tal-UE-28 għan-nisa li għandhom bejn 20 u 64 sena kienet 62 % meta mqabbla ma' 74 % għall-irġiel. Ir-rata medja tal-impjieg tan-nisa tiżdied f'konformità mal-livell tal-edukazzjoni tagħhom, b'mod partikolari għal dawk li għandhom bejn 25 u 49 sena. Fl-2012, in-nisa b'edukazzjoni ta' qabel il-primarja, dik primarja u dik sekondarja inferjuri (il-livelli 0-2) kellhom ir-rati ta' impjieg l-aktar baxxi (50 % għan-nisa li għandhom bejn 25 u 49 sena u 36 % għan-nisa li għandhom bejn 50 u 64 sena). Dan huwa ferm aktar baxx mir-rati ta' impjieg tan-nisa b'edukazzjoni sekondarja superjuri, postsekondarja mhux terzjarja (il-livelli 3-4), li huma 73 % għan-nisa li għandhom bejn 25 u 49 sena u 55 % għan-nisa li għandhom bejn 50 u 64 sena. In-nisa bl-ewwel u t-tieni stadju tal-edukazzjoni terzjarja (il-livelli 5 u 6 tal-ISCED 1997) kellhom aktar probabbiltà li jsibu impjieg (b'rata ta' impjieg ta' 83 % għan-nisa li għandhom

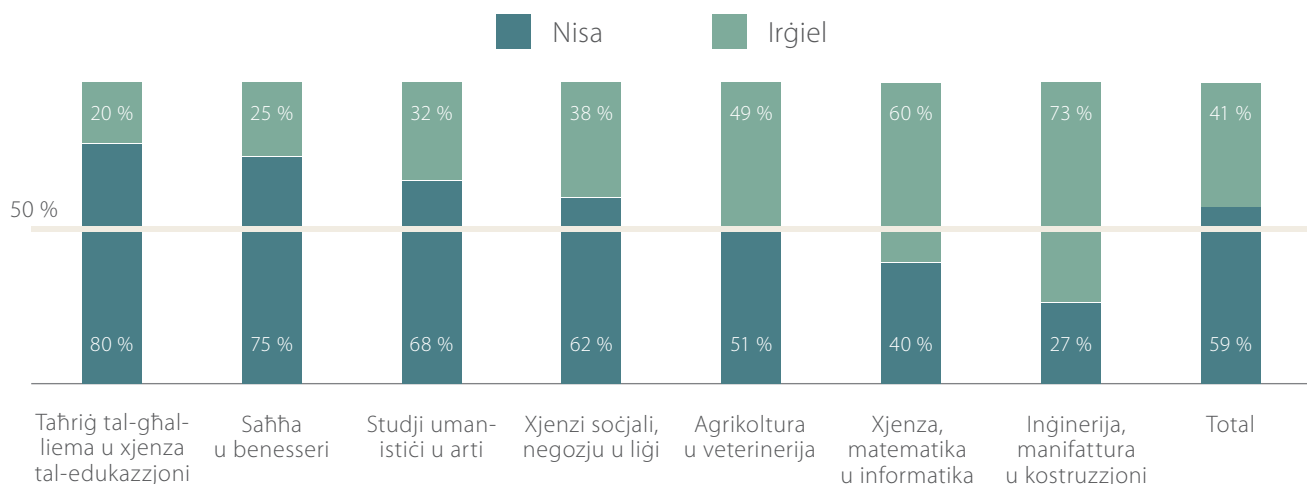
bejn 25 u 49 sena u 72 % għan-nisa li għandhom bejn 50 u 64 sena) u r-rata ta' impjieg tagħhom kienet ferm ogħla mir-rata fil-mira ta' 75 % fl-Istrateġija Ewropa 2020.

Fl-2012, id-disparità fl-impjieg tal-UE-28 bejn in-nisa u l-irġiel b'livell ta' edukazzjoni 0-2 kien 20 p.p. għal dawk li għandhom bejn 25 u 49 sena, u 17 p.p. għal dawk li għandhom bejn 50 u 64 sena. Id-disparità fl-impjieg bejn in-nisa u l-irġiel naqset bil-livell ta' edukazzjoni 3-4: fl-2012 id-disparità fl-impjieg tal-UE-28 għan-nisa u l-irġiel b'livell ta' edukazzjoni 3-4 kien 13 p.p. u 12 p.p. għall-gruppi tal-età bejn 25 u 49 sena u bejn 50 u 64 sena rispettivament. Fil-livell tal-edukazzjoni 5-6, id-disparità fl-impjieg bejn in-nisa u l-irġiel naqset iżjed, għal 8 p.p. għaż-żewġ gruppi ta' etajiet.

Is-segregazzjoni tas-sessi għandha l-għeruq fl-għażliet tas-sugġetti

Minkejja l-bidliet fil-kisbiet edukattivi tan-nisa u l-irġiel, ix-xejriet ta' segregazzjoni għad għandhom l-għeruq sew fl-Istati Membri kollha. Dawn għandhom it-tendenza

IL-PERĊENTWAL TA' NISA U RĠIEL MILL-GRADWATI KOLLHA TAL-ISCED 5 U 6, UE-28, 2012

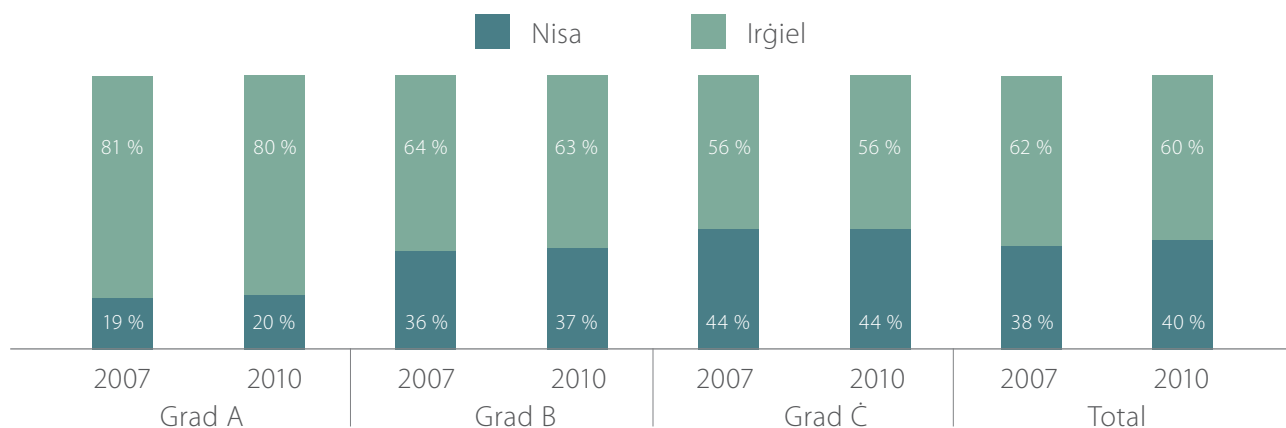
Sors: Eurostat, Statistika tal-edukazzjoni

li jaħdmu f'konformità mal-aspettattivi relatati mas-sessi, minħabba li n-nisa għadhom rappreżentati żżejjed fis-setturi marbutin mar-rwoli tradizzjonali tan-nisa, bħas-saħħa u l-benesseri, l-istudji umanistiċi u l-arti jew it-taħriġ tal-għalliema u x-xjenza tal-edukazzjoni.

L-irġiel kienu rappreżentati aktar min-nisa fl-ingenierija, il-manifattura u l-kostruzzjoni kemm fil-livell 5 kif ukoll 6 (ISCED 1997) fl-Istati Membri kollha fl-2012. Il-partecipazzjoni tan-nisa u tal-irġiel hija l-aktar ibbilanċjata fl-agrikoltura u x-xjenza veterinarja.

IL-PERĊENTWAL TA' NISA U IRĠIEL FOST IL-PERSUNAL AKKADEMIKU FIL-GRADI KOLLHA FL-ISTITUZZJONIJET AKKADEMIĊI TAL-EDUKAZZJONI OGĦLA FL-2007 U L-2010, UE

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea, She Figures, 2012

In-nisa huma sottorappreżentati fl-ogħla karigi fl-akkademji fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri

Fl-2010 kien hemm iżjed irġiel minn nisa fost il-persunal akkademiku fil-gradi kollha fl-istituzzjonijiet akkademiċi tal-edukazzjoni ogħla, fejn dawn ammontaw għal 60 % tal-persunal fl-istituzzjonijiet akkademiċi (tnaqqis żgħir minn 62 % fl-2007). Il-predominanza tal-irġiel fost il-persunal akkademiku hija minnha fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri. Hemm differenzi sinifikanti fil-livelli ta' segregazzjoni vertikali fit-tliet gradi tal-persunal akkademiku. Fl-2010, fl-UE-27 kollha n-nisa ammontaw għal 44 % bħala medja tal-pożizzjonijiet tal-Grad C (l-ewwel grad/pożizzjoni li gradwat tal-PhD (ISCED 6) li jkun għadu kemm ikkwalifika normalment ikollu), 37 % tal-pożizzjonijiet tal-Grad B (riċerkaturi li jaħdmu f'karigi anqas għoljin mill-ogħla pożizzjonijiet iżda ogħla minn dawk li għadhom kemm kisbu l-PhD), u 20 % biss ta' pożizzjonijiet

tal-Grad A (l-ogħla u l-uniku grad/pożizzjoni li fiha normalment titwettaq ir-riċerka). L-istampa mhijiex ħafna differenti minn dik tal-2007 (meta n-nisa kellhom 44 % tal-pożizzjonijiet tal-Grad C, 36 % tal-pożizzjonijiet tal-Grad B, u 19 % tal-pożizzjonijiet tal-Grad A).

In-nisa komplew iżidu l-partecipazzjoni tagħhom fl-edukazzjoni ogħla u qabżu l-irġiel f'ħafna oqsma fil-livell ta' edukazzjoni terzjarja. Minkejja dan, is-segregazzjoni tas-sessi, kemm orizzontali kif ukoll vertikali, ma nbidlitx bl-istess pass. Minħabba f'hekk, l-għażliet tal-karriera tan-nisa u tal-irġiel f'setturi mhux tradizzjonali ma jimxux 'il quddiem bl-istess mod fi professjonijiet differenti u jista' jkun li ma jkollhomx aċċess għall-istess opportunitajiet ta' karriera.

Fl-akkademji, il-preżenza tan-nisa u l-aċċess għal livell ogħla għad jeħtieġu titjib u appoġġ u hija kwistjoni li trid tiġi ttrattata fil-maġġoranza tal-Istati Membri.

Inizjattivi utli:

L-isterjotipar tas-sessi huwa rikonoxxut bħala fattur kawżali għas-segregazzjoni tas-sessi u l-inugwaljanza bejn is-sessi fil-qasam tal-edukazzjoni u t-taħriġ u huwa ttrattat minn diversi miżuri implimentati mill-Istati Membri. Attenzjoni partikolari hija mogħtija lill-kurrikulu, lid-diskussjonijiet dwar ir-rwoli tas-sessi, l-isterjotipi u l-ugwaljanza fl-istudji soċjali jew is-sugġetti tal-istorja (bid-Daniż: *Folkeskole*). Il-Pjan ta' Azzjoni Ċiprijott dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi fl-Edukazzjoni (2014-17) jinkludi miżuri li jindirizzaw ir-rwoli tas-sessi u l-isterjotipi fil-familja u fis-soċjetà. "Is-Sitwazzjoni tal-Ugwaljanza bejn is-Sessi taħt il-Ministeru tal-Edukazzjoni, iż-Żgħażaġh u l-Isport u l-Proposta ta' Pjan Strateġiku ta' Nofs it-Terminu għall-Ugwaljanza bejn Is-Sessi" Ċek jiddefinixxi l-eliminazzjoni tal-konsegwenzi tal-isterjotipi tas-sessi bħala waħda mill-għanijiet tal-politika tal-edukazzjoni. Fil-Kroazja, l-istandards għall-kotba tal-istudju jistipulaw li "l-kotba tal-istudju għandhom ihejju ż-żewġ sessi għal partecipazzjoni effettiva u ndaqs fl-oqsma kollha tal-ħajja" u "jippromwovu l-ugwaljanza bejn is-sessi". L-Istitut Pedagoġiku, l-awtorità Griega għall-materjali tal-iskola, ħa passi biex ineħħi l-isterjotipi offensivi tan-nisa permezz tal-Oqfsa ta' Kurrikuli Integrati Intertematiċi (2004). Il-Kurrikulu Nazzjonali Ungeriz jinkludi d-drittijiet tal-bniedem, is-sensibilizzazzjoni dwar, u l-attitudnijiet lejn, l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel bħala parti mill-programm ta' taġħlim.

Il-bini tal-kapaċijiet dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fis-sistemi tal-edukazzjoni u l-provvista ta' materjali ta' appoġġ lill-persunal tal-iskola huma parti miżuri implimentati minn uħud mill-Istati Membri għall-politiki dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fl-edukazzjoni. L-Istitut Pedagogiku Ċiprijott għandu pagna web għall-għalliema ddedikata għall-ugwaljanza bejn is-sessi b'informazzjoni u materjal dwar opportunitajiet indaqs għas-subien u l-bniet fl-iskola. Fil-Litwanja, l-għodda ta' għajjuna għat-tagħlim 'Possibbiltajiet għat-Trawwim tal-Ugwaljanza Bejn is-Sessi fl-iskola' għall-għalliema u l-pedagogi soċjali tinforma dwar l-għanijiet tal-ugwaljanza bejn is-sessi fl-iskejjel u toffri għodda għall-edukazzjoni dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fl-iskola u fil-komunità usa' tal-iskola. Fil-qafas tal-kollaborazzjoni bejn il-Ministeru Spanjol tal-Edukazzjoni, il-Kultura u l-Isport u l-Ministeru tas-Saħħa, is-Servizzi Soċjali u l-Ugwaljanza, inħolog il-Portal "Intercambia", sabiex jiffaċilita l-aċċess għal u l-iskambju ta' informazzjoni (riżorsi tal-ICT, bażi ta' dejta u statistika) u għarfien dwar prattiki edukattivi li jipprovvu l-opportunitajiet indaqs u jipprevjenu l-vjolenza abbażi ta' sess.

AVVANZI U OSTAKLI FIL-QASAM B: L-EDUKAZZJONI U T-TAĦRIĠ TAN-NISA

AVVANZI	OSTAKLI
<ul style="list-style-type: none"> Id-disparità bejn is-sessi f'bozza setturi edukattivi ddominati mill-irġiel kien qiegħed jonqos bil-mod. B'mod ġenerali, hemm iżjed nisa fost il-gradwati universitarji, fl-Istati Membri kollha. Id-disparità bejn is-sessi fl-impjieg hija aktar baxxa fost dawk b'livelli ta' edukazzjoni għoljin (5-6) u n-nisa f'din il-kategorija kienu affettwati anqas mill-kriżi ekonomika. 	<ul style="list-style-type: none"> Il-pass tal-bidla fis-segregazzjoni tas-sessi fl-edukazzjoni, kemm orizzontali kif ukoll vertikali, huwa bil-mod. In-nisa mhumhiex rappreżentati sew fl-ogħla livelli tal-akkademji. Għadha teżisti disparità bejn is-sessi fl-impjegi fil-livelli kollha tal-edukazzjoni.

It-triq 'il quddiem għall-UE

- Li tkompli tindirizza u tkisser l-isterjotipi u s-segregazzjoni bbażati fuq is-sess fl-edukazzjoni u t-taħriġ billi tappoġġa kurrikuli sensitivi għall-kwistjonijiet relatati mas-sessi fl-edukazzjoni, il-konsulenza dwar il-karriera, il-kampanji tal-midja li jinkoraġġixxu s-subien u l-bniet, l-irġiel u n-nisa biex isegwu karrieri skont il-ħiliet u l-abilitajiet tagħhom.
- Li tindirizza s-segregazzjoni tas-sessi fl-edukazzjoni għaliex din issarraf f'inugwaljanzi ulterjuri fis-suq tax-xogħol u tikkontribwixxi għal differenzi fl-opportunitajiet ekonomiċi tan-nisa u l-irġiel.
- Li tiżgura opportunitajiet u żviluppi tal-karriera kemm għan-nisa kif ukoll għall-irġiel li jagħzlu setturi mhux tradizzjonali normalment assoċjati mas-sess oppost.
- Li tohloq opportunitajiet għan-nisa biex jisfruttaw il-kisbiet ta' edukazzjoni oghla tagħhom daqs l-irġiel, u tindirizza l-limitu eżistenti għan-nisa fl-akkademja.

L-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (EIGE)

L-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (EIGE) huwa ċ-Ċentru tal-UE ta' għarfien dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi. EIGE jappoġġa lil kull min ifassal il-politika u lill-istituzzjonijiet rilevanti kollha fl-isforzi tagħhom biex l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel issir realtà għall-Ewropej kollha u lil hinn, billi tipprovdihom ħila speċifika u dejta kumparabbli u affidabbli dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fl-Ewropa.

Aktar informazzjoni fuq <http://eige.europa.eu>

Iċ-Ċentru ta' Riżorsi u Dokumentazzjoni (RDC) tal-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi huwa għodda innovattiva u prattika li tgħin biex jinstabu r-riżorsi ewlenin dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi, tiffaċilita l-iskambju tal-għarfien fost dawk b'interess fil-politika u l-prattiki dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi u toffri spazju onlajn għal diskussjoni u dibattitu.

Aktar informazzjoni fuq <http://eige.europa.eu/content/rdc>

Informazzjoni biex tagħmel kuntatt:

L-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi
Gedimino pr. 16, LT-01103 Vilnius, LITHUANIA
Tel. +370 52157444, Tel. +370 52157400

facebook.com/eige.europa.eu

twitter.com/eurogender

youtube.com/eurogender

<https://eurogender.eige.europa.eu>

ISBN 978-92-9493-276-1

doi:10.2839/558979

MH-04-15-022-MT-N